

...

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kfv.IV.37.869/2020/7. szám

A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt, a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás előadó bíró, Dr. Kiss Árpád Lajos bíró

A felperes: felperes

(szálláshely címe: cím2. IV.A)

A felperes képviselője:

Dr. Tóth T. Zsolt ügyvéd

(cím3. 1/111.)

Az alperes: alperes

(cím1.)

Az alperes képviselője: dr. Tóth Bernadett kamarai jogtanácsos

A per tárgya: idegenrendészeti ügy

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Veszprémi Törvényszék 9.K.700.719/2020/20. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Veszprémi Törvényszék 9.K.700.719/2020/20. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 70.000 (hetvenezer) forint feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes nigériai állampolgár, tanulmányi céllal tartózkodik Magyarországon, a Pannon Egyetemen tanulmányait a 2018/2019-es tanév őszi félévében megkezdte. Az első két félévben összesen 6 kreditet szerzett, a gazdálkodási és menedzsment alapképzésben. A felperes ekkor tartózkodási engedélyt kapott, amit tanulmányi célból 2019. július 1-jén meghosszabbítottak, annak érvényességi ideje 2020. február 9-e volt.

[2] A felperes 2019. december 12-én tartózkodási engedély hosszabbítása iránti kérelmet terjesztett elő. A kérelemben megjelölte, hogy a tartózkodási engedélyének száma 000646194, érvényessége 2020.02.09. Tartózkodási célja: tanulmányi. Csatolta a tartózkodási célt igazoló okiratokat: Pannon Egyetem igazolását 2021.01.31-ig azzal, hogy a benyújtáskor passzív félén van. A szálláshelyeként megjelölt címen bérlő. Magyarországi megélhetési forrásaként banki megtakarítást jelölt meg. A felperes a hallgatói jogviszony-igazolás tanúsága szerint – a jogviszonya 2018.09.11-én jött létre – a Pannon Egyetem Gazdálkodási és Menedzsment Alapképzési Program passzív státuszú hallgatója volt a 2019/2020-as tanév őszi félévében. A felperesnek a hallgatói státusza 2019/2020-as tanév tavaszi félévében aktív volt, 18 kreditnek megfelelő tantárgyat vett fel.

[3] Az alperes Közép-dunántúli Regionális Igazgatóság (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a 2020. január 7-én kelt 106-6-178-3/2020-T. számú határozatban a felperes tanulmányi célú tartózkodási engedély hosszabbítása iránti kérelmét elutasította és ezzel egyidejűleg a felperest az Európai Unió tagállamainak területéről Nigéria területére kiutasította. Kötelezte, hogy Magyarország területét a határozat véglegessé válásától számított legfeljebb harminc napon belül bármely határátkelőhelyen hagyja el.

[4] Az elsőfokú hatóság a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harm. tv.) 13. § (1) bekezdés d) pontjára hivatkozással a beutazási és tartózkodási célt igazoltnak nem fogadta el. A felperes magyarországi szálláshelyét biztosítottnak tekinti a Harm. tv. 13. § (1) bekezdés e) pontja alapján. A felperes megélhetését biztosító anyagi fedezet meglétét az elsőfokú hatóság a Harm. tv. 13. § (1) bekezdés f) pontjára utalással nem fogadta el biztosítottnak. A hatóság a Harm. tv. 13. § (1) bekezdés g) pontjában foglalt feltétel fennállását, a kérelmező egészségügyi ellátásának biztosítottságát igazoltnak fogadta el.

[5] Az elsőfokú hatóság a nyilvántartásai alapján azt tudta megállapítani, hogy a felperes 2019.04.21–2019.05.28., 2019.07.26–2019.08.06. és 2019.08.29–2019.11.29. időtartamban nem tartózkodott Magyarországon. A Harm. tv. 16. § (3) és (4) bekezdése alapján, figyelemmel a 18. § (1) bekezdés a) pontja és a 13. § (1) bekezdés a), c)-i) pontjaiban foglaltakra, a felperes tartózkodási engedély hosszabbítása iránti kérelmét a Harm. tv. 18. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasították, tekintettel arra, hogy magyarországi megélhetését és a kiutazás költségeit is biztosító anyagi fedezet meglétét nem fogadta el igazoltnak;

továbbá, hogy a rögzített időpontokban nem tartózkodott Magyarországon, tartózkodása 180 napon belül nem haladta meg a 90 napot.

[6] A felperes fellebbezése alapján eljáró alperes a 2020. április 3-án kelt 106-T-3874/6/2020. számú határozatában a fellebbezést elutasította, az elsőfokú hatóság határozatát az indokolási rész kiegészítésével, az ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás visszavonásával egyidejűleg helybenhagyta, ezzel egyidejűleg a felperest az Európai Unió tagállamainak területéről Nigéria területére kiutasította.

[7] Az alperes mérlegelési jogkörben eljárva a felperes magyarországi megélhetését nem fogadta el igazoltnak. Ami a felperesnek a Magyarországon kívüli tartózkodásait illeti, az alperes értékelte, hogy a felperes a fellebbezésében úgy nyilatkozott, azért utazott Kairóba, mert a nagybátyja megbetegedett és a családi üzleti vállalkozásra kellett addig felügyelni, mivel a nagybátyja Nigériába visszautazott. Az alperes ugyanakkor megállapította, hogy a felperes a 2015.03.10. napján kiállított A05844292 számú útlevele birtokában nem tartózkodott bármely 180 napon belül 90 napot meghaladóan Magyarországon.

A kereseti kérelem és az alperes védirata

[8] Az alperes döntése ellen a felperes nyújtott be keresetet, kérte az alperesi határozat elsőfokú határozatra kiterjedő megsemmisítését és az elsőfokú hatóság új eljárás lefolytatására kötelezését. A felperes állította, hogy az alperes a Harm. tv. 87/M. § (1) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (5) bekezdése alapján az indokolási kötelezettségének nem tett eleget, a mérlegelési jogkörében meghozott határozatában a mérlegelési jogkör gyakorlását alátámasztó tényeket és szempontokat kellő részletességgel nem támasztotta alá.

[9] Az alperes a védiratában a kereset elutasítását kérte, határozatában foglaltakat fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[10] A Veszprémi Törvényszék 9.K.700.719/2020/20. számú, 2020. július 14-én kelt ítélete szerint a felperes keresete nem megalapozott.

[11] A törvényszék megállapította, hogy a felperes a bármely száznyolcvan napon belüli kilencven napot meghaladó magyarországi tartózkodásának tényét nem vitatta, hanem csupán méltányosságból kért eltekinteni a 16. § (4) bekezdésében foglalt feltétel alkalmazásától, amit a Harm. tv. 35.§ (2)-(3) bekezdéseiből vezetett le. A Harm. tv. 16. § (4) bekezdése azonban eltérést nem enged. Ugyan a felperes előadott egy kimentési okot és kérte méltányosság gyakorlását a keresetlevelében, erre a perben nem volt lehetőség, mivel a jogszabály erre nem ad lehetőséget. Ezért az eljáró hatóságoknak a felperes tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelmét még akkor is el kellett volna utasítaniuk, ha egyébként a 13. § (1) bekezdésében foglalt egyéb feltételek maradéktalanul fennálltak volna.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[12] Az ügyben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megsemmisítését, valamint, hogy a Kúria a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hozzon, és kereseti kérelmének adjon helyt.

[13] A felperes szerint a Harm. tv. 16. § (4) bekezdésében rögzített feltétel nem szerepel a 18. § (1) bekezdésében rögzített, a kérelem kötelező elutasítását eredményező indokai között, ezért e körben kivételes esetben lehet helye a jogszabálytól való eltérésnek és így a méltánylást érdemlő körülmény alapján való döntéshozatalnak. Eszerint még a Harm. tv. 18. §

(1) bekezdésében foglaltak fennállása sem eredményez minden esetben elutasítást, tekintettel arra, hogy a 13. § (2) bekezdése is lehetőséget ad kivételes indok esetén a kérelem engedélyezésére.

[14] Szintén kimentést nyújt a 180 napon belül 90 napot meghaladó tartózkodás vonatkozásában a Harm. tv. 35. § (1) és (2) bekezdése. A felülvizsgálati kérelem szerint ebből az következik, hogy van az ilyen ügyekben mérlegelési lehetőség.

[15] A felperes előadja továbbá a kimentés körében, hogy nagybátyja betegsége miatt kellett elhagynia Magyarországot kisebb kihagyásokkal, nagyjából összesen 4 hónapra. Megélhetése egyébként Magyarországon biztosított.

[16] Mindezek miatt a felülvizsgálati kérelem alapján az ítélet sérti továbbá az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. § (2) bekezdés a) pontját, a 62. §-át, a Harm. tv. 87/M. § (1) bekezdését, illetve a Kp. 85. § (5) bekezdését is, mivel a közigazgatási szerv és a bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget, mivel határozatában a mérlegelési jogkör gyakorlását alátámasztó tényeket és szempontokat kellő részletezettséggel nem támasztotta alá.

[17] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A Kúria döntése és jogi indokai

[18] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[19] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálja felül.

[20] Jelen ügyben a felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy tartózkodási engedély meghosszabbítása körében a mérlegelés lehetősége kizárható-e.

[21] A Harm. tv. 16. § (3) bekezdése szerint a tartózkodási engedély – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – két évvel meghosszabbítható.

[22] A Harm. tv. 16. § (4) bekezdése kimondja, a tartózkodási engedély (3) bekezdés szerinti meghosszabbítása a törvényben meghatározott feltételek teljesítése esetén is kizárólag akkor engedélyezhető, amennyiben a tartózkodási engedély iránti kérelem benyújtását megelőzően a harmadik országbeli állampolgár tartózkodása a bármely száznyolcvan napon belül a kilencven napot meghaladta.

[23] A száznyolcvan napon belül kilencven napot meghaladó tartózkodás szabályait a Harm. tv. III. fejezete tartalmazza, ebben a körben a 13. § (1) bekezdése sorolja fel azokat a feltételeket, aminek a kérelmező szükséges, hogy megfeleljen.

[24] A felperes a 2019. július 1-jétől 2020. február 9-éig érvényes tartózkodási engedélyének időszaka alatt 2019.07.26–2019.08.06 és 2019.08.29–2019.11.29 időtartamban nem tartózkodott Magyarországon. Ezen túlmenően a felperes nem tartózkodott Magyarország területén 2019.04.21–2019.05.28. időszakban sem. A felperes kérelmének benyújtási időpontja 2019. december 12. Az előtte eltelt száznyolcvan nap esetében is

megállapítható volt, hogy a felperes száznolcvan napon belül kilencven napot meghaladóan nem tartózkodott Magyarország területén. A felperes Magyarországon történő tartózkodása ekként nem haladta meg a kilencven napot, így a Harm. tv. 16.§ (4) bekezdésében foglalt feltételt nem teljesítette.

[25] A felperes szerint, amennyiben a Harm. tv. 16. § (4) bekezdése teljesülésének elvárása kizárólagos volna, úgy az a 13. § (1) bekezdésében – amire a 18. § (1) bekezdés a) pontja visszautalna – vagy pedig a 18. § (1) bekezdés valamely pontjában, a kötelezően elutasítást eredményező körülmények felsorolása között szerepelne. Ennek hiányában azonban a Harm. tv. 16. § (4) bekezdésében foglalt, 90 napot meg nem haladó tartózkodás esetén is, kivételes esetben lehet helye kimentésnek, aminek következménye nem vezet automatikusan elutasításhoz. A Harm. tv. 18. § (1) bekezdés a) pontja alapján ugyanis a tartózkodási engedély kiadását vagy meghosszabbítását meg kell tagadni, vagy a kiadott tartózkodási engedély vissza kell vonni, ha a harmadik országbeli állampolgár nem felel meg a 13. § (1) bekezdés a), valamint c–i) pontban foglalt valamennyi feltételnek.

[26] A Kúria nem osztja ezt a jogértelmezést. A Harm. tv. szerkezeti logikájában 18. § (1) bekezdése megtagadási feltételeket sorol föl. A 16. § azonban definitív elemeket tartalmaz. Eszerint a 16. § (4) bekezdése megvalósulása mellett kell teljesülnie a 18. § (1) bekezdésében szereplő körülmények kizártságának. Márpedig a 16. § (4) bekezdése teljesülésének elvárása feltétlen, azaz „kizárólag akkor engedélyezhető”, tekintet nélkül minden másra, ha ez a kritérium teljesült.

[27] A felperes a Harm. tv. 35. § (2) és (3) bekezdéseivel analógiát is próbált alkalmazni, és ennek alapján vezette le a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelem vonatkozásában azt, hogy méltányosság alkalmazását kéri. A kérdéses szabályhely azonban a letelepedési engedélyre vonatkozik. A tartózkodási engedély és e között jogszabályi felhatalmazás nélkül párhuzamot jogszerűen nem lehet vonni. Így a törvény letelepedési fejezetben foglalt 35. § (2) és (3) bekezdése nem alkalmazható a tartózkodási engedély meghosszabbítása körében.

[28] Az alperesnek és a bíróságnak a fentiekre tekintettel nem volt módja a 16. § (4) bekezdése vonatkozásában mérlegelni, emiatt az Ákr. 2. § (2) bekezdés a) pontját, a 62. §-át, a

Harm. tv. 87/M. § (1) bekezdését, illetve a Kp. 85. § (5) bekezdését jogsértés nem érinti, azaz a határozatok ilyen irányú indokolásának hiánya nem kifogásolható.

[29] Mindebből egyúttal az is következik, hogy a felperes a 13. §-ban foglalt feltételek (szálláshely, megélhetés, egészségügyi ellátás fedezete stb.) esetleges teljesítése mellett sem felel meg a Harm. tv által a tartózkodási engedély meghosszabbítását meghatározó definitív tartalom egyik elemének, ezért a feltételek megvalósulásának egyenkénti vizsgálata jelen eljárásban nem lehet célravezető.

[30] Összefoglalva, jelen ügy tárgyát illetően a mérlegelés lehetőségét a törvény zárja ki, és ezt a korlátot a jogalkalmazásra nézve nem oldja fel, ha a szabályozás más pontokon teret enged diszpozitív megoldásoknak.

[31] Mivel az elsőfokú bíróság határozata ilyen módon, a felperes által fölhozott érvek alapján jogszabályt nem sértett, a Kúria a Kp. 121. § (2) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú ítéletet hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[32] *A tartózkodási engedély meghosszabbítása kizárólag akkor engedélyezhető, amennyiben a tartózkodási engedély iránti kérelem benyújtását megelőzően a harmadik országbeli állampolgár tartózkodása a bármely száznyolcvan napon belül a kilencven napot meghaladta. A szabályozás által támasztott fogalmi követelmény a törvényben egyébként meghatározott feltételek teljesítését – fogalmi értelemben – megelőzi.*

Záró rész

[33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet 36. § (1) bekezdésére figyelemmel tárgyaláson kívül bírálta el.

[34] Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült föl, ezért arról rendelkezni nem kellett.

[35] A feljegyzett illeték viselésére vonatkozó rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés d) pontján és 50. § (1) bekezdésén, továbbá annak viselése a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

[36] Az ítélet ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. március 23.

Dr. Balogh Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Árpád Lajos s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő